

Єфименко І.Г.,

здобувач вищої освіти IV курсу кафедри івент – менеджменту та соціальних комунікацій ВП «Миколаївська філія Київського національного університету культури та мистецтв»

Науковий керівник: Доній В.С., кандидат філологічних наук, доцент з/н кафедри івент – менеджменту та соціальних комунікацій ВП «Миколаївська філія Київського національного університету культури та мистецтв», м. Миколаїв, Україна

РОЛЬ ТРАДИЦІЙНИХ ПРИКРАС ТА СТИЛІЗОВАНИХ ЕЛЕМЕНТІВ ОДЯГУ В СУЧАСНИХ МОДНИХ ТЕНДЕНЦІЯХ

Мода завжди відображає суспільні тенденції, культурні звичаї та особливості кожної епохи. У сучасному світі з'являється все більше модних тенденцій, які містять в собі елементи традиційної культури. Вони додають унікальності, неповторності та індивідуальності будь – якому одягу, надаючи відтінок культурного спадку та етнічної приналежності.

Український народний одяг – яскраве і неповторне культурне явище, що пройшло шлях розвитку й удосконалення протягом багатьох століть. Зберігаючи самобутні ознаки різних епох, одяг є важливим джерелом інформації для вивчення етнічної історії населення, його соціальної структури, естетичних уподобань, культури [1, с. 155].

Усе частіше українські дизайнери звертаються до національних традицій оформлення одягу. Вітчизняні модельєри, які у пошуках власного стилю, орієнтуючись на мистецькі традиції поколінь, формують обличчя української моди. Нині етнонаціональна парадигма в ідеологічних пошуках модельєрів презентована творчістю Роксолани Богуцької, Оксани Караванської, Зінаїди Ліхачової, Лілії Пустовіт, Ірини Каравай, Ярини Жук та багатьох інших.

Роксолана Богуцька – гідний представник Львівської школи моди. У своїх роботах поєднує елегантну розкіш та сміливу сучасність, дивовижну суміш українських етнічних мотивів та сучасних модних тенденцій. Характерною рисою стилю дизайнерки є національний колорит, який поєднує в собі етнічні елементи декору в сучасному костюмі, художню вишивку на шкірі й тканині нитками та бісером, розпис та інкрустацію металом, використання лише натуральних матеріалів – хутра, шкіри, шовку, вовни, льону. Р. Богуцька захоплюється гуцульською тематикою, відтворюючи у своїх моделях своєрідний і неповторний дух горян: яскравість кольору, ритмічність геометричного орнаменту, красу й багатство

обробки шкірою та хутром [2, с.58-61.]. Ярина Жук у своїх виробках використовує специфіку регіональних узорів, зокрема у кожному орнаменті намагається зберегти символіку. Зінаїда Ліхачова сприймає свою творчість не тільки як самореалізацію, а як частину культурної комунікації. Її колекції одягу піднімають наглибині пласти етно культури. Лідія Пустовіт належить до числа небагатьох вітчизняних дизайнерів, які формують імідж сучасної української моди і на належному рівні представляють її у світі. Особливу увагу надає дизайнерка і національній тематиці в своїх колекціях. Етніка у виконанні Л. Пустовіт – багатошарове поєднання унікальних за використанням і естетикою плахт, обгорток, хустин, шаровар, блузок, спідниць, жакетиків із поясами та аксесуарами з тонких романтичних і щільних пластичних тканин.

Дизайнерка одягу Людмила Сівцева-Климчук відкрила у Києві майстерню «Шляхетний одяг» шиє історичні й етнографічні костюми, відтворюючи національне вбрання за музейними зразками. «Шиемо одяг на кожен день зі старовинним декором або старовинним кроєм-етно-кожуал. У жіночих пальтах ХІХ ст.на спинці характерні складки, а це модно зараз у Європі. Такі плащики можна купити у французьких бутиках» [2, с.49].

Фольклорний стиль ХХІ ст. – це взаємозв'язок не тільки прийомів декорування одягу – оборок, вишивок - а й елементів і способів крою, форм і предметів одягу. Художники-модельєри надають вітчизняній моді національних ознак, органічно вписуючись у світову моду. Український етно одяг продовжує надихати не тільки вітчизняних модельєрів, а й всесвітньо відомих дизайнерів – Жан-Поля Готьє і Славу Зайцева. Сучасна вишиванка, встановлюючи духовний зв'язок із попередніми поколіннями, більш адаптована до динамічнішого життя народу. Крім досить поширених вишиванок в сучасній моді використовуються також стилізації під самотній національний одяг українців минулих століть і, навіть, тисячоліть. Українські дизайнери ХХІ ст. створюючи свої колекції беруть до уваги не тільки етно стильовий декор, а і способи крою одягу наших пращурів. «Наша історія і культура – це саме те, що ми можемо взяти з минулого. Нічого нового не придумуємо. Ось як ми осмислимо цей набуток у творчості – є майбутнім» [1, с.18].

Ексклюзивні прикраси в етнічному стилі – модний тренд останніх років. Важко уявити колоритний український образ без традиційних прикрас, адже вони були одним із головних елементів вбрання. Виготовлення бісерних виробів в Україні має найбільш тривалу традицію.

Гердани, силянки – коміри, намиста, об'ємні плетінки виконували передусім оберегову, а водночас й естетичну функцію. Оздоба мала захищати свого власника від негативного впливу ззовні, оточувати його «доброю енергетикою», а також бути красивою та привабною, щоб відвертати надмірну увагу від самої людини. Крім того, форма, взір та кольори прикрас були носіями важливої інформації про їх власника. Адже за кількістю та якістю прикрас можна було дізнатися, із якої родини жінка або дівчина, визначити її сімейний стан чи яка вона господиня [3, с.6].

Традиційні бісерні прикраси українців зберігають свою популярність і в сучасній моді. Бісерні намиста, браслети, сережки та силянки використовуються в

створенні етнічних або національних образів. Дизайнери поєднують класичні вишиванки з бісером, створюючи оригінальні композиції. Найбільш відомими українськими майстринями які створюють етнічні прикраси є Роксоляна Шимчук та Юлія Ковалик.

У сучасному світі автентичні прикраси є чудовою ознакою самобутності та національної ідентичності. Їх можна поєднувати як із традиційним стробом, так і з сучасним одягом. Такий образ є дуже актуальний. Він популяризує національну культуру для молоді, осучаснює її і є чудовим доповненням та оригінальною деталлю сучасного одягу. Завдяки використанню традиційних прикрас у сучасних етно-образах, українська культура стає більш доступною та популярною як серед внутрішньому краю, так і серед міжнародних гостей. Це може сприяти розвитку туризму, підтримці малого та середнього бізнесу, зміцненню національної свідомості та гордості за свою країну. Окрім того, в жіночих прикрасах нашої традиційної культури закладений код нації, що передається від давен до сучасності: «Шануйте і сокотіть (пильуйте) старовітчину, дбайте, аби вона вічно жила з вами» [4, с.131].

Популяризація традиційних елементів українського народного одягу - це процес, спрямований на збереження та оновлення культурно-історичної спадщини нашого народу. Ця тенденція набуває все більшої популярності як серед українців, так і серед іноземців.

Один із способів популяризації традиційних елементів українського народного одягу - це організація різноманітних виставок, ярмарків, показів мод, де показуються оригінальні народні костюми. Це дозволяє наголосити на важливості культурного спадку, підкреслити естетику та розмаїття традиційного одягу [3, с.4]. Також важливо залучати дизайнерів та модельєрів до творчого процесу створення моделей національних костюмів, які б втілювали в собі традиційні елементи, але мали сучасний вигляд. Це сприяє відродженню інтересу молоді до національного одягу, а також відповідає сучасним модним тенденціям.

Значну роль у популяризації традиційних елементів українського народного одягу відводиться засобам масової інформації - телебаченню, радіо, соціальним мережам. Через них можна поширити інформацію про традиційний одяг, його символіку та значення, а також залучити до цього процесу якомога більше людей. Також велику роль в популяризації традиційних елементів українського народного одягу відіграють фестивалі та міжнародні конкурси, на яких українські артисти та дизайнери можуть презентувати свої роботи. Це дає можливість не лише показати різноманітність традиційного одягу, але і знайти нових поціновувачів і співробітників у цій галузі.

Початок XXI століття характеризується зростанням етнічної свідомості нашого народу, усвідомленням власної відповідальності за збереження традиційного народного мистецтва як важливої складової генофонду його духовності.

Одним з головних аргументів на користь використання традиційних мотивів у модних тенденціях є збереження цінностей і традицій народу або культури. Це

дозволяє зблизити людей та підтримати єдність, адже відчуття належності до певної групи, нації або народу є важливим для формування особистої ідентичності та почуття приналежності. Використання традиційних мотивів у моді є також своєрідним пошануванням і повагою до культурного спадкування [1, с. 147].

Крім того, використання традиційних мотивів у моді сприяє розвитку міжнародного розуміння та обміну культурою. У сучасному світі люди мають можливість оцінити інші культури, їхні традиції та мотиви через моду, що дозволяє створювати міжнародні зв'язки.

Одяг із етномотивами також сприяє розвитку туризму, якщо його використання поширюється на галузь сувенірів та подарункової продукції. Туристи, відвідуючи Україну, часто шукають унікальних речей, що відображають місцеву культуру. Тому продукція в українському стилі може бути популярна як серед іноземних, так і серед вітчизняних туристів. Це сприяє розвитку малого бізнесу та приносить користь нашій економіці.

Однак, використання традиційних мотивів також може мати негативні наслідки. В деяких випадках, це може привести до комерціалізації та знецінення культурних цінностей [2, с.61]. Важливо зберігати баланс між використанням традиційних мотивів та повагою до культури та національного спадкування. Таким чином, використання традиційних мотивів у модних тенденціях сьогодні має важливе значення.

В сучасному світі, де все стандартизовано та масове, одяг з етномотивами дозволяє відрізнитися від оточуючих і виражати себе через нього. Загалом, повернення до етномотивів в сучасному одязі українців є важливою складовою національної культури та самосвідомості. Це сприяє зародженню, збереженню та розвитку національних традицій, піднімає престиж країни у світі, відроджує туризм та розвиток малих підприємств [5, с. 186]. Приділяти увагу своїм етнокорінням - це спосіб підтримати національну культуру і знайти шлях до самореалізації у сучасному світі.

Список використаних джерел:

1. Авраменко Н. Етно стильові тенденції у розвитку сучасної української мови / Авраменко Наталія, 2015. – 161 с.
2. Тканко О. Художні особливості костюма в колекціях українських дизайнерів одягу кінця ХХ – початку ХХІ століття / О. Тканко // Віче. – 2010. - № 13. С.58-61.
3. Федорчук О. Українські народні прикраси з бісеру / Олена Федорчук. – Львів: Свічадо, 2007. – 81 с.
4. Косміна О. Ю. Традиційне вбрання українців / О. Ю. Косміна. – К.: Балтія-Друк, 2008. – Т.1. Лісостеп. Степ. – 160 с.
5. Степовик Д. В. Скарби України: Наук.-худ. кн. / Д. В. Степовик. – К.: Веселка, 1991. – 192 с.